

EVALUERINGSKEMA UDFORDRINGSRET

Nedenstående evalueringsskema benyttes til forsøg igangsat under den udvidede udfordringsret. Værd opmærksom på at dele af evalueringsskemaet skal udfyldes før forsøget igangsættes. Se vejledning til evalueringsskemaet nedenfor.

Del a: Udfyldes før forsøget igangsættes	
Forsøgets titel Forsøg med Uddannelsesløft	
Sags eller ansøgningsnummer	
Kommune/region/institution Aalborg Kommune, Jobcenter Aalborg	
Påbegyndt: Så snart der er givet dispensation – dog tidligst fra 1.1.20	
Afsluttet: 31. 12. 2021	
Kontaktperson i institutionen Katrine Rytter Konsulent Tlf. 99 31 91 45 / mobil 25 19 91 45 kary-jobcenter@aalborg.dk	
Kontaktperson i kommunen/regionen Netta Ben-Yedidia Netta Ben-Yedidia Konsulent T 9931 2725 M 2520 2725 nby-jobcenter@aalborg.dk	
1. Beskrivelse af forsøget	<p>For at kunne understøtte at flere ledige får en erhvervsfaglig uddannelse, der er rettet mod områder med mangel på arbejdskraft, er det Jobcenter Aalborg ønske, at lave forsøg med Uddannelsesløftsordningen, hvor barrierer fjernes og der lempes på reglerne for uddannelsesløft.</p> <p>Ønsket om ændringer i ordningen støttes af Aalborg Kommunes Lokale Beskæftigelsesråd, og Jobcenter Aalborgs samarbejdspartnere i a-kasserne.</p> <p><u>Forslag til forsøg:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Der ønskes mulighed for at bevilge uddannelsesløft til grundforløb og første hovedforløb, hvis disse i sammenhæng kan gennemføres inden

for dagpengeperioden. Dette giver mulighed for at bevilge uddannelsesløft inden for flere længere erhvervsuddannelser, herunder byggefagene, som i dag ikke kan tages pga. uddannelsens længde og dermed overstiger betingelserne for uddannelsesløft.

Ændringen vil bevirke, at flere vil kunne påbegynde uddannelse under Uddannelsesløft og gennemfører større dele af uddannelsen. Den resterende del af uddannelsen vil kunne gennemføres gennem voksenlæreordningen.

2. Desuden ønskes der mulighed for at dispensere for reglen om forældelse af uddannelse i de tilfælde, hvor der foreligger lægelig dokumentation for, at borgeren ikke længere kan arbejde inden for sit tidligere faglige område. Fordelen vil være at ledige med en uddannelse, men uden mulighed for at vende tilbage hertil, hurtigere og nemmere kan blive omskølet til en erhvervsuddannelse, hvor der mangler kvalificeret arbejdskraft, og dermed undgås lange ledighedsperioder. Eksempelvis en bager, der har fået mel-allergi og som med lægens ord ikke kan arbejde som sådan længere. Ved at kunne dispensere skal der ikke ventes på, at bageruddannelsen bliver forældet.
3. Der ønskes mulighed for at kunne bevilge uddannelsesløft til ledige med et højere uddannelsesniveau end en erhvervsuddannelse eller tilsvarende erhvervsrettet uddannelse, hvis uddannelsen ikke har været anvendt i de sidste 5 år.

Som en del af forsøget og for at sikre, at ledige kun får uddannelse inden for mangelområder på arbejdsmarkedet, vil Jobcenter Aalborg kun anvende forsøgets lempede regler på ledige, der ønsker sig en erhvervsuddannelse, som er omfattet af:

- STAR's positivliste til anvendelse for 100 pct. af dagpengene under puljen til uddannelsesløft. (<https://star.dk/media/1565/positivlisten-for-puljen-til-uddannelsesloeft-opdateret-august-2017.pdf>)

og/eller

- Undervisningsministeriets liste over fordelsuddannelser: <https://www.uvm.dk/erhvervsuddannelser/uddannelser/overblik/for-delsuddannelser>

Der vil endvidere indgå en vurdering af den lediges mobilitet, såfremt den ønskede uddannelse ikke peger ind i mangelområder på det nordjyske

	<p>arbejdsmarked.</p> <p>Samlet set er det vurderingen, at der med dette forsøg vil blive skabt bedre rammer og muligheder, der sikrer, at målgruppen for uddannelsesløft udvides og dermed at flere bevilges uddannelsesløft end hidtil. Dette er en gevinst for den enkelte, der får en erhvervsfaglig uddannelse, og dermed for virksomhederne, der får adgang til mere kvalificeret arbejdskraft.</p>
<p>2 Formålet med forsøget</p>	<p>Ifølge en analyse fra Arbejderbevægelsens Erhvervsråd viser fremskrivningerne af arbejdsmarkedet, at der er stor risiko for, at vi kommer til at mangle omkring 70.000 med en faglært uddannelse i 2025. Samtidig vil der være 110.000 i overskud, som er ufaglærte eller med kun en gymnasial uddannelse.</p> <p>Mangel på arbejdskraft med de rette kvalifikationer kan få stor betydning for hele samfundsøkonomien. Først og fremmest begrænser det virksomheder i vækst. Det samme gælder erhvervslivets muligheder for at omstille sig til nye krav og ny teknologi. Samtidig kan mangel på kvalificeret arbejdskraft medføre en lavere produktivitetsvækst både i det private og i det offentlige.</p> <p>Derfor peger analysen på, at der er behov for en øget uddannelsesindsats.</p> <p>Meget af indsatsen, der skal løfte ufaglærte til faglærte, sker ude på virksomhederne og blandt de beskæftigede. Men også ledige kan igennem beskæftigelsesindsatsen uddannes og blive faglært arbejdskraft med en erhvervsfaglig uddannelse. Således ligger der flere muligheder og ordninger i lovgivningen, der understøtter at ledige ufaglærte løftes kompetencemæssigt.</p> <p>Én af disse ordninger er ordning om Uddannelsesløft. Denne blev indført med Beskæftigelsesreformen i 2015.</p> <p><u>Om ordningen</u></p> <p>Med ordningen er der jf. bekendtgørelse om puljen til uddannelsesløft, nr. 709 af 27. maj 2015 mulighed for følgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dagpengemodtagere, der er fyldt 30 år, som enten er ufaglærte eller faglærte, men med en forældet erhvervsuddannelse eller tilsvarende forældet erhvervsrettet uddannelse, kan påbegynde en erhvervsuddannelse allerede fra 1. ledighedsdag • Dagpengemodtageren kan gennemføre uddannelsesløft i den periode, hvor vedkommende er berettiget til dagpenge efter lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. • Som dagpengemodtager under puljen til uddannelsesløft, modtager

man en reduceret dagpengeydelse på højst 80 pct. af den maksimale dagpengesats, med mulighed for at låne op til den hidtidige dagpengesats.

Hvis den forsikrede ledige starter på en erhvervsuddannelse, der fremgår af STARs "Positivlisten til anvendelse for 100 % af dagpengene under puljen til uddannelsesløft" i perioden 2017-2019, modtager vedkommende dog 100 pct. af den hidtidige dagpengesats.

I en forsøgsperiode fra den 1. januar 2017 til den 31. december 2019 jf. Bekendtgørelse om forsøg på beskæftigelsesområdet, nr. 1597 af 14. december 2018 er ordningen desuden udvidet således:

- Dagpengemodtagere, der er fyldt 30 år, uden relevant erhvervs erfaring eller relevant uddannelse, kan tage første trin i en erhvervsuddannelse inden for puljen til uddannelsesløft
- Dagpengemodtagere, der er fyldt 30 år, som tidligere har gennemført et trin i en erhvervsuddannelse, kan bygge et trin eller speciale ovenpå inden for samme erhvervsuddannelse. Trinnet, som den ledige tidligere har gennemført, skal være færdiggjort mindst 18 måneder før de må begynde på et nyt trin eller speciale.
- 4/5 af en erhvervsuddannelse kan gennemføres i dagpengeperioden og den øvrige uddannelse på ordinære vilkår efter dagpengeudløb, såfremt den ledige erklærer sig villig til at færdiggøre resten af uddannelsen på ordinære vilkår.

Under uddannelsen fritages den ledige for pligten efter lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. til at være aktivt jobsøgende og stå til rådighed for henvist arbejde. (Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats § 33a, stk. 3)

Udfordringer

Selvom ordningen har eksisteret siden 2015 har det dog vist sig vanskeligt at få ledige til at deltage i uddannelsesløft. Der kan være flere forklaringer på dette – dels noget organisatorisk i jobcentret og manglende kendskab til ordningen hos medarbejdere – dels en række barrierer, der kan afholde ledige fra at deltage, eller som gør at de ikke kan, selvom de er motiveret for en uddannelse.

Fra 2019 har Jobcenter Aalborg en uddannelsesambassadør, der skal sikre, at flere ledige bliver omfattet af uddannelsesløftet. Dette har bevirket, at der pr. 1/9-2019 er iværksat 16 aftaler om uddannelsesløft, hvilket er et højere antal, end der blev etableret i hele perioden fra 2015-2018.

	<p>Der er dog en række barrierer som Jobcenter Aalborg ikke selv kan fjerne og dermed være med til at uddanne flere med en erhvervsfaglig uddannelse.</p> <p>Det drejer sig om følgende forhold:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mange erhvervsfaglige uddannelserne kan ikke tages med uddannelsesløftsordningen, da de er for lange i forhold til, at den ledige kan nå at gennemføre uddannelsen inden for dagpengeperioden / 4/5 inden for dagpengeperioden. • Når en ledig har anvendt sin uddannelse inden for de sidste 5 år, er uddannelsen ikke forældet, hvilket betyder, at den ledige ikke kan komme i betragtning til uddannelsesløftsordningen. Sagen er dog den, at flere og flere borgere af forskellige grunde (fx pga. nedslidning, eksem, psykiske udfordringer osv.) ikke kan arbejde inden for det område, de oprindeligt er uddannet indenfor. Denne gruppe ledige, kunne dog reelt være motiveret for et brancheskift rettet mod en erhvervsfaglig uddannelse inden for områder med mangle på arbejdskraft. Det kan de dog ikke, som reglerne er i dag. • Ledige med et højere uddannelsesniveau end en erhvervsuddannelse eller tilsvarende erhvervsrettet uddannelse, har ikke mulighed for at få et uddannelsesløft – heller ikke selvom uddannelsen ikke har været anvendt i de sidste 5 år. Der er tale om ledige med forældede kompetencer, som har svært ved at få fodfæste på arbejdsmarkedet inden for deres uddannelsesområde, og som er motiveret for brancheskift. Det vil forkorte ledighedsforløbet samtidig med, at det vil imødekomme arbejdsmarkedets behov for kvalificeret arbejdskraft.
<p>3 Hvilke konkrete mål /succeskriterier skal forsøget måles på?</p>	<p>I perioden fra d. 1/1-19 til d. 31/12-20 har Jobcenter Aalborg fået midler til ansættelse af en uddannelsesambassadør under "Pulje til uddannelsesambassadører." I den forbindelse er der sat følgende måltal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 40 igangsatte uddannelsesløft i 2019. • 50 igangsatte uddannelsesløft i 2020. <p>I 2019 er der foreløbigt igangsat 16 uddannelsesløft.</p> <p>Ovenstående måltal er ambitiøse, når man sammenholder med tidligere igangsatte uddannelsesløft under Jobcenter Aalborg. I perioden 1/6-15 – 31/12-18 er der blevet bevilget 13 uddannelsesløft.</p>

	<p>Det er vurderingen, at der med Jobcenter Aalborgs forslag til forsøg som skitseret i denne ansøgning, vil ske en stigning i antallet af ledige, der bevilges uddannelsesløft. Såfremt alle tre forsøg imødekommes, forventes yderligere 60 uddannelsesløft i henholdsvis 2020 og 2021. (20 uddannelsesløft pr. forsøg og forudsat 12 måneder pr. år)</p> <p>Derudover forventes det, at tilfredsheden med ordningen vil stige hos rådgiverne i Jobcenter Aalborg samt hos a-kasserne, fordi den bliver mere fleksibel og kan anvendes bredere end hidtil og med fokus på mangelområder, hvor der mangler arbejdskraft med en erhvervsfaglig uddannelse.</p> <p>Der forventes at blive afviklet en kvalitativ undersøgelse af dette hos rådgivere i Jobcenter Aalborg (dagpengerådgivere og sygedagpengerådgivere) samt vejledere fra udvalgte a-kasser.</p>
<p>4. Evalueringsdesign</p>	<p>For at undersøge forsøgets effekter opstilles der et evalueringsdesign, der har fokus på at måle antallet uddannelsesløft, herunder hvilken undtagelse der er taget i anvendelse, jf. de 3 forslag ovenfor.</p> <p>Evalueringsdesignet baseres på kvantitative data. De kvantitative data udgøres af datatræk i fagsystemer samt DREAM-data</p> <p>Det betyder, at alle der deltager i forsøget skal markeres med en persongruppemarkering i fagsystemet, således gruppen kan identificeres, og data kan udtrækkes af fagsystemerne.</p> <p>For at belyse, hvorvidt forsøget har medført en stigning i antallet af bevilgede uddannelsesløft laves der ved forløbets start en nulpunktsmåling.</p> <p>Der vil ligeledes blive målt på, når uddannelsesløft-perioden er slut, hvor mange der kommer i</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beskæftigelse, herunder inden for hvilket område • Fortsætter i voksenlærlingeforløb, herunder inden for hvilket område • Fortsat er ledige <p>Endelig vil Jobcenter Aalborg ved forsøgets start lave gruppeinterview hos rådgivere i Jobcenter Aalborg (dagpengerådgivere og sygedagpengerådgivere) samt vejledere fra udvalgte a-kasser for at belyse deres opfattelse af ordningen hidtil. Ved forsøgets afslutning vil der igen blive afholdt</p>

	gruppeinterview for at belyse om udfordringsretten har ændret på deres opfattelse af ordningen.
5. Opfyldelse af lovens krav	Formålet med puljen til uddannelsesløft er, at give mulighed for, at dagpengemodtagere, der er fyldt 30 år, kan få tilbud om en erhvervsuddannelse efter lov om erhvervsuddannelser. Med forsøgets lempelser er det vurderingen at formålet fortsat efterleves, idet lempelserne netop vil give mulighed for at ledige dagpengemodtagere opnår erhvervsuddannelse. Ændringerne udvider blot kriterierne for at kunne indgå aftale om uddannelsesløft.
Del b: Udfyldes efter forsøget er afsluttet	
6. Justeringer af evalueringsdesign	<ul style="list-style-type: none"> - Er der foretaget justeringer af mål og delmål i løbet af perioden, og hvordan er det gjort?
7. Forsøgets resultater	<ul style="list-style-type: none"> - Er formålet med forsøget opnået? - Er resultaterne som forventet? - Hvilke barrierer har der været for at gennemføre forsøget? - Hvilke fordele har forsøget haft - Hvordan er evt. frigjorte ressourcer anvendt? - Er lovens formål/betingelserne for dispensationen opfyldt?
8. Konklusion på forsøget	<ul style="list-style-type: none"> - Overordnet vurdering af forsøgets resultater
9. Uventede fund	<ul style="list-style-type: none"> - Er der fremkommet uventede resultater?
10. Bemærkninger i øvrigt	

Vejledning til evalueringsskemaet

Punkt 1-5 udfyldes før forsøgets opstart.

1. Beskrivelse af forsøget

I dette felt foretager I en overordnet beskrivelse af forsøget med udfordringsret. Forsøget kan eksempelvis dreje sig om at videreudvikle en given serviceydelse. Andre forsøg kan afprøve alternative arbejdsgange, der kan forenkle medarbejdernes administrative arbejde, så der kan blive mere tid til kerneydelserne. I skal oplyse, hvilke grupper, hvilke typer opgaver, og hvilke dele af den offentlige institution/privat leverandør, der omfattes af forsøget.

2. Formål med forsøget

I dette felt beskriver I, hvad det er I vil med forsøget, og hvilke problemer det skal forsøge at løse. Her beskriver I også, hvad I forventer at få ud af forsøget.

3. Konkrete mål/succeskriterier for forsøget

I dette felt beskriver I forsøgets konkrete mål, og hvilke delmål der er opstillet i forsøget. Det er vigtigt, at både mål og delmål er så realistiske og konkrete, at I rent faktisk kan måle på dem. Hvis forsøget for eksempel drejer sig om at øge brugertilfredsheden på et givet område, kan et konkret mål være at øge brugertilfredsheden med 30 % eller kortere sagsbehandlingstid, øget tilfredshed hos medarbejderne m.v.

4. Evalueringsdesign

I dette felt beskrives, hvordan evalueringen af forsøget skal tilrettelægges. I feltet skal man også beskrive, hvordan og med hvilke metoder man vil få de oplysninger, der skal til for at følge op på målene og delmålene.

5. Opfyldelse af lovens krav

Hvordan sikrer I, at kommunen/regionen efterlever de overordnede intentioner bag reglen, selvom I har fået dispensation fra de konkrete regler? Hvordan sikrer I, at forsøget lever op til eventuelle betingelser, der er stillet for dispensationen?

Punkt 6-10 udfyldes på baggrund af de opnåede forsøgserfaringer.

6. Justering af evalueringsdesign

I et forsøgsprojekt kan det ske, at I opnår de stillede mål før end forventet, eller at forsøgets forudsætninger ændres. Det er vigtigt, at I får beskrevet, hvis der er foretaget sådanne justeringer af mål og delmål i løbet af forsøgsperioden, og hvordan man har gjort det. Det er også vigtigt at få beskrevet den indflydelse og betydning, de ændringer har haft for det samlede projekt.

7. Forsøgets resultater

I dette felt beskriver I, om I har opnået det med forsøget, I forventede at opnå. Hvis I ikke har opnået det, I forventede af forsøget: Hvilke grunde har der været til det? I beskriver også, hvordan I har eller vil anvende de frigjorte gevinster. F.eks. kan gevinster bestå af frigjorte timer eller af et evt. overskud på driften. I dette felt beskriver I også de barrierer, der har været for at gennemføre forsøget. Disse barrierer kan være på institutionen, men kan også være i forhold til lokale regler, statslige krav o.l. Her beskriver I, hvilke fordele forsøget har haft i forhold til det givne område, det pågældende forsøg har handlet om, og om lovens formål/betingelser for dispensation er opfyldt.

8. Konklusion på forsøget

I dette felt samler I op på det samlede forløb i forsøget og konkluderer i forhold til de samlede resultater af forsøget.

9. Uventede fund

I dette felt beskrives "uventede fund". Det vil sige resultater eller virkninger, I ikke har kunnet forudse, men som har haft en indflydelse på det samlede forløb.

10. Bemærkninger i øvrigt

I dette felt kan I beskrive alle de forhold, I mener, der har haft indvirkning på forsøget, og som ikke er indeholdt i skemaet. Feltet er til fri disposition til alle, der vil kommentere på deres oplevelser med forsøget.